

Оценка на ефектите за бизнеса от реализацията на избрани четири проекта

— И.П.И —

Приоритетна ос 1 „Административно обслужване и е-управление“
Финансирани по Оперативна програма „Добро управление“

14.03.2023 г.

Проекти, финансирани по ОП „Добро управление“ в областта на електронното управление

- Надграждане на хоризонталните и централни системи на електронното управление във връзка с прилагане на Единния модел за заявяване, заплащане и предоставяне на електронни административни услуги, осъществен от **Министерство на електронното управление** - <https://egov.bg/>
- Надграждане на основните информационни системи в **Национална агенция за приходите** - <https://portal.nra.bg/>
- Внедрена Централизирана автоматизирана информационна система "Електронни обществени поръчки" (ЦАИС ЕОП), осъществена от **Агенцията за обществени поръчки** - <https://app.eop.bg/today>
- Надграждане на основните системи на **Агенция "Митници"** за предоставяне на данни и услуги към външни системи - <https://ep.customs.bg/eportal/>

Етапи на оценката

Етап 1: Преглед на литературата, нормативни актове, стратегически документи, анализи и изследвания на ефектите от въвеждане на електронни услуги за бизнес средата

Етап 2: Събиране на данни – онлайн, срещи с администрация, интервюта с ползватели, предоставяне на статистика

Етап 3: Извършване на оценката

Време на извършване на оценката: юли – ноември 2022 г.

Засегнати от проектите

- Всички активни компании в България (НСИ, 2021 г.):
412 000 нефинансови и 4 300 финансови предприятия
- Граждани (български и други), ползващи административни услуги от българската администрация
- 499 администрации
- Широк кръг заинтересовани страни - ползватели на отворени данни, неправителствени организации, журналисти, асоциации и др.

Рамка на анализа

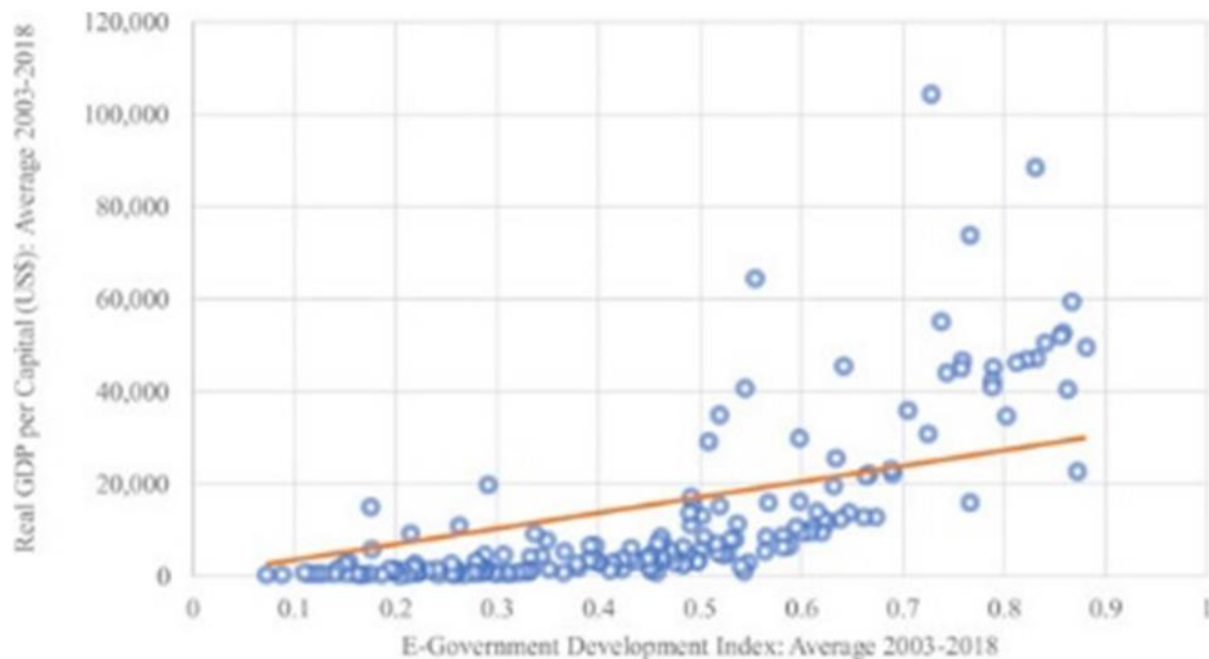
Изпълнени
дейности по
проектите

Нови и/или
подобри услуги и
функционалности

Показатели за
потребителите и
използване на
услугите

Оценка на ефекти:
надеждност, спестено
време, нов вид бизнес
процеси, оптимизация
на дейността и др.под.

Надграждане на хоризонталните и централни системи на електронното управление във връзка с прилагане на Единния модел за заявяване, заплащане и предоставяне на електронни административни услуги, осъществен от Министерство на електронното управление

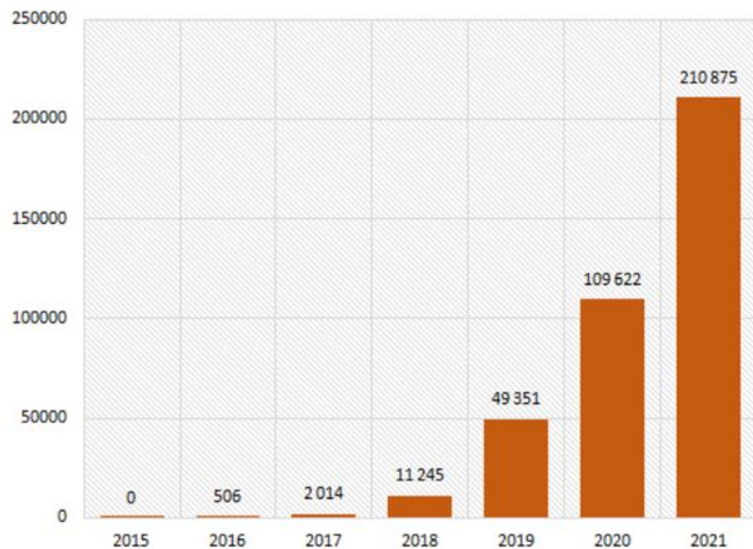
Източник: МВФ, данни от WDI, 2020 и UN's EGDI.

Резюме на ефекти: Е-управление (I)

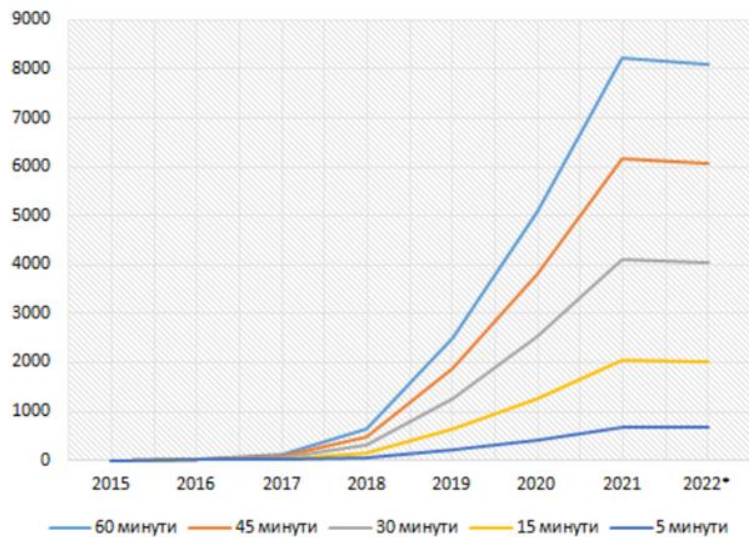
- За периода 2015 г. - 2022 г. на работа на единния модел минималното общо спестено време надхвърля 12,3 хиляди години.
- Само за 2021 г. консервативните оценки за реализирани спестявания на бизнеса и гражданите са за над 210 млн. лв.
- За периода 2019 – 2022 г. спестените разходи за администрацията от работата на единния модел възлизат на минимум 5,3 млн. лв.
- Подобрене на общата работата на електронното управление.

Резюме на ефекти: Е-управление (II)

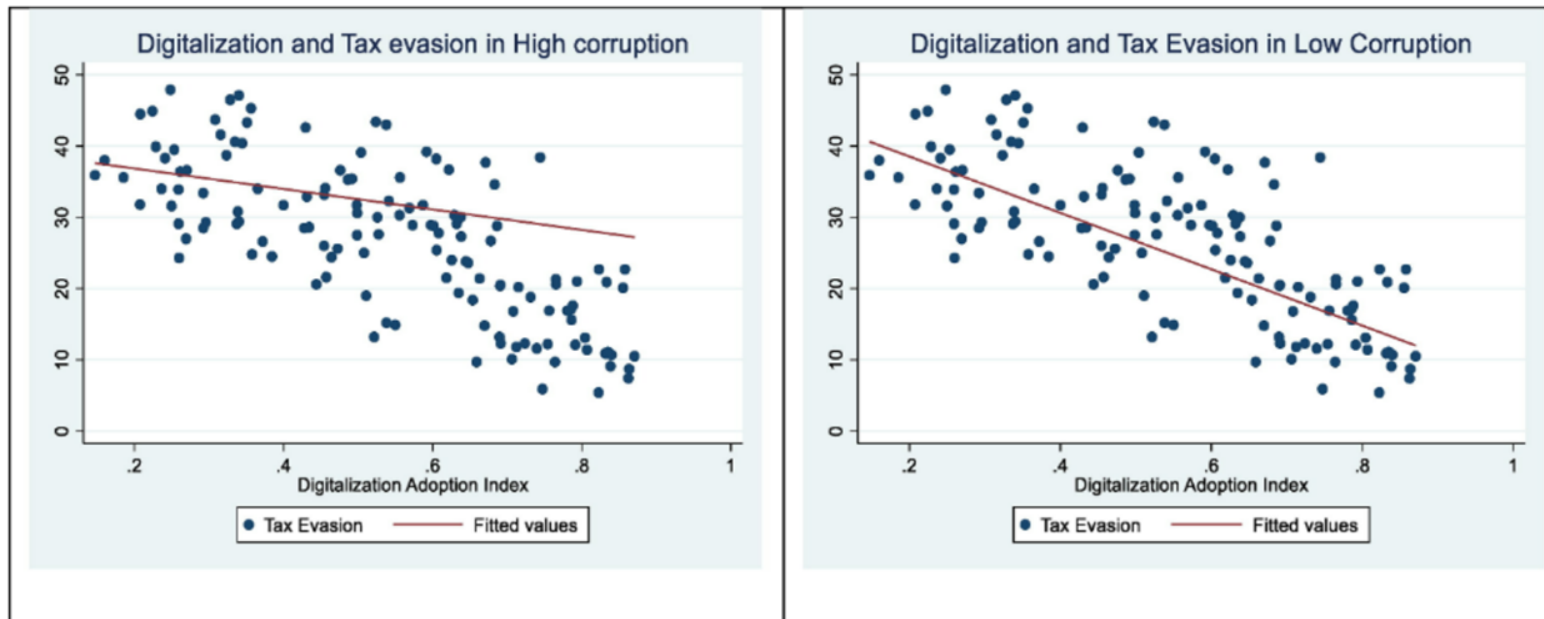
Спестени средства (в милиони левове) в резултат на предоставянето на публични електронни услуги при допускане на 30 минути спестени на заявка

Спестено време (в години) в резултат на предоставянето на публични електронни услуги според различните допусканя за спестено време на заявка

Надграждане на основните информационни системи в Национална агенция за приходите

Източник: Ahmed Yamen, Ali Coskun & Hounaida Mersni (2022) Digitalization and tax evasion: the moderation effect of corruption

Резюме на ефекти: Данъци (I)

Дял на декларациите по ЗДДФЛ, подадени по интернет към НАП

Бележка: Представени са данни за физическите лица, тъй като за юридическите лица е задължително подаването на данъчна декларация по електронен път с КЕП (чл. 7, ал. 2 от ЗКПО) след 2017 г. Декларациите „Образец 6“ са данни за дължимите вноски и данък по чл. 42 от Закона за данъците върху доходите на физическите лица, отнася се за авансовия данък върху доходите от трудови правоотношения.

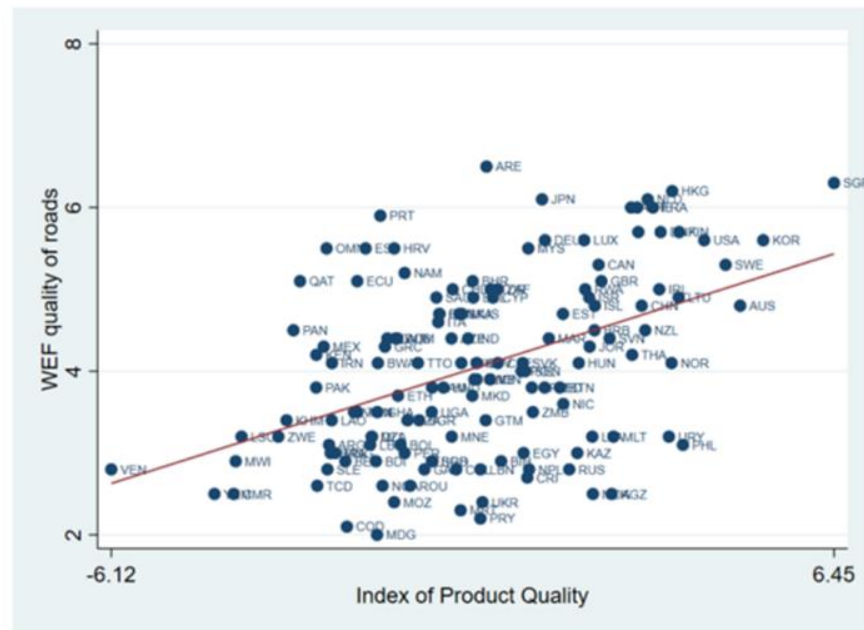
Източник: НАП

Резюме на ефекти: Данъци (II)

- Спестено време от 102 хил. работни дни за една година.
- Спестени разходи за бизнеса в размер на 99,8 млн. лв. за година.
- Увеличение на електронните разплащания през портала.
- Увеличена събираемост на приходите.
- Осигурена надеждност, сигурност и непрекъсваемост на дейността на НАП.

Централизирана автоматизирана информационна система "Електронни обществени поръчки" (ЦАИС ЕОП), осъществена от Агенцията за обществени поръчки

Correlation between Quality of Product and WEF Road Quality

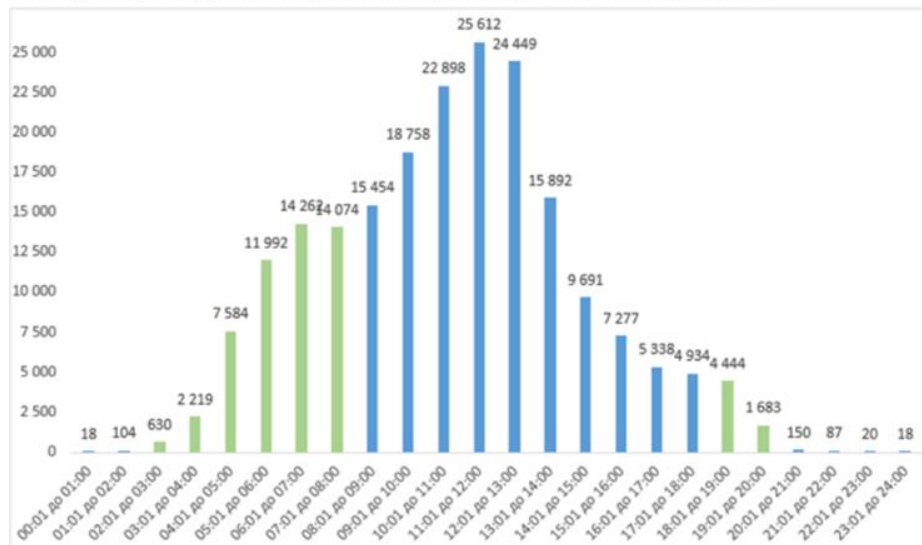
Източник: Erica Bosio & Simeon Djankov & Edward Glaeser & Andrei Shleifer, 2022. "Public Procurement in Law and Practice," American Economic Review, vol 112(4), pages 1091-1117

Резюме на ефекти: Обществени поръчки (I)

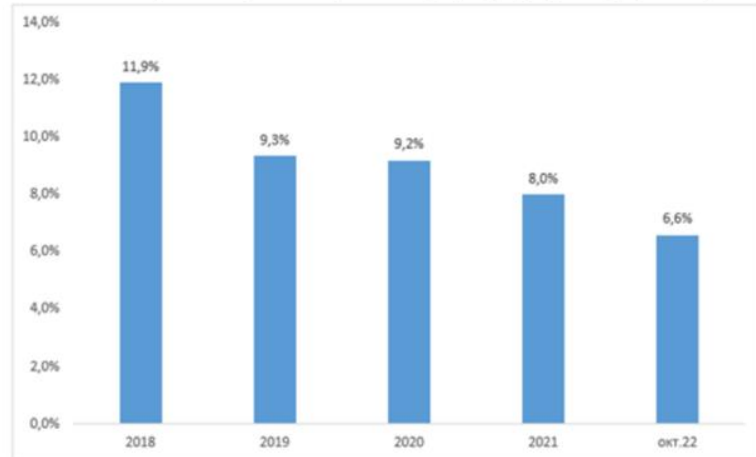
- Спестени разходи на етап подаване на оферти - общо 47 млн. лв. за 2020 - 2021 г.
- Спестени разходи на етап сключване на договор, изпълнение и отчитане - спестяване от общо 12 млн. лв. за 2020 - 2021 г.
- Регистрирано плавно увеличение на средния брой оферти за една поръчка.
- От 2020 г. до ноември 2022 г. реализирани спестявания от 4,8 млн. лв. поради достъпност и възможност за участие в процеса на неспециалисти.
- Увеличение на времето на разположение за подготовка - част от офертите се подават в извънработно време.
- Плавно нарастване на дялът на малките и средни предприятия в общия при подаване на оферти.
- Намаление на обжалването на обществени поръчки.
- Повишено доверие в процеса на провеждане на обществени поръчки.
- Силно ограничени възможности за грешки, злоупотреби и манипулация в процеса на кандидатстване.

Резюме на ефекти: Обществени поръчки (II)

Часови диапазон на подаване на оферти за периода 01 януари 2020 – 01 ноември 2022 г.

% обжалвани обществени поръчки на първа инстанция (КЗК) - (преди и след ЦАИС ЕОП)

Източник: АОП

Надграждане на основните системи на Агенция "Митници" за предоставяне на данни и услуги към ВЪНШНИ СИСТЕМИ

Implementation rate of General and Digital trade facilitation measures, by UNECE country and group, 2021 (%)

Source: UNECE, based on United Nations Global Survey on Digital and Sustainable Trade Facilitation, 2021.

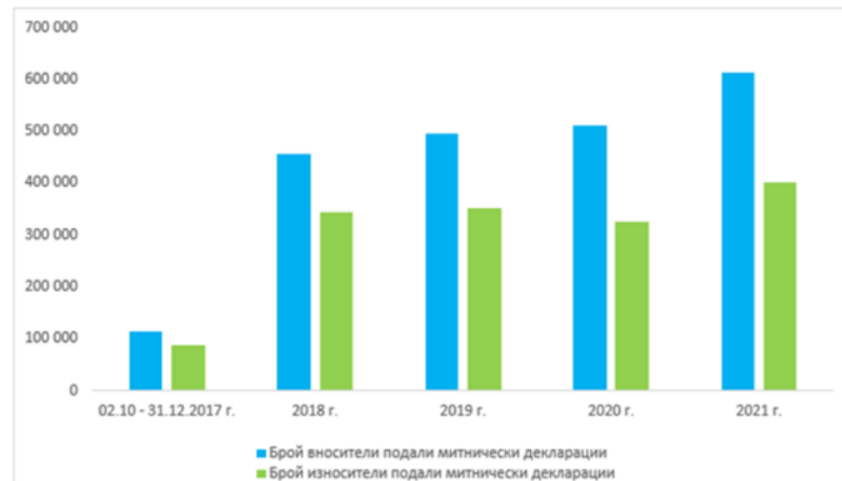
Резюме на ефекти: Митници (II)

Икономически оператори, регистрирани в информационната система на АМ

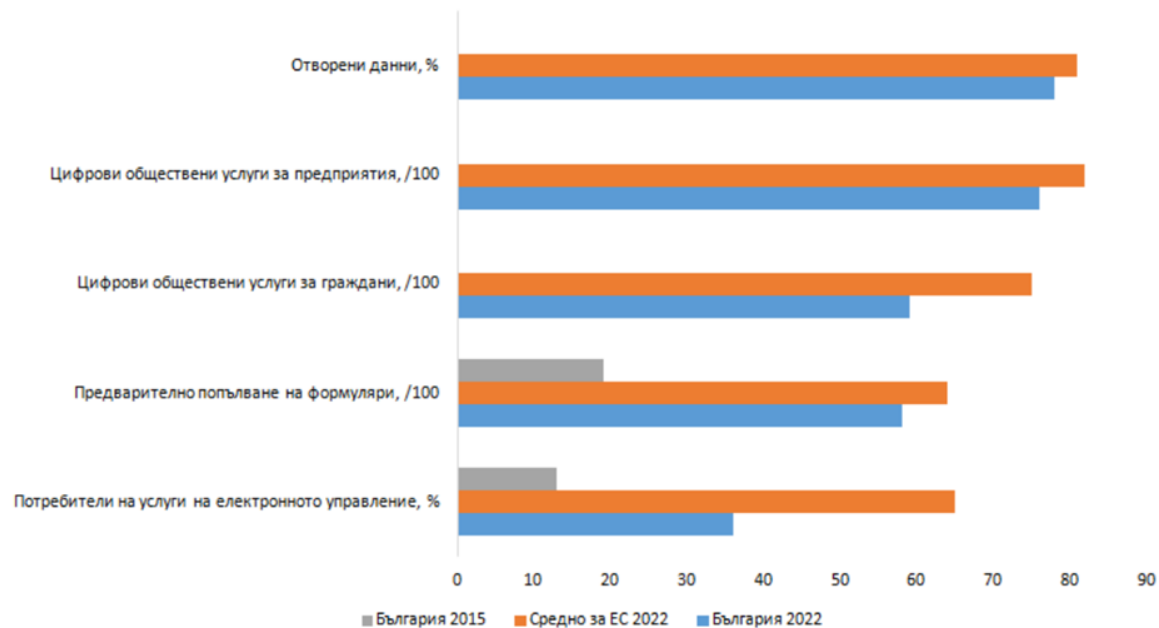
Източник: Агенция Митници

Брой подадени декларации по внос и износ в България

Източник: Агенция Митници

България и ЕС

Източник: DESI Index, данните за 2015 г. включват само директно сравнимите компоненти

Няколко извода

Напредването на процесите и организацията за е-управление дават резултат от ден първи

Положителните ефекти са за всички въвлечени – администрация, граждани, бизнеси

Дори (най-вече) в трудни периоди този подход работи

Финансовите инвестиции не са значителни, но ползите са огромни

Ефектите

Видими (измерими, преки) ефекти

Разходи

Скорост

Удобство

Планиране

Конкурентноспособност

Ефективност

Невидими (косвени) ефекти

Доверие

Свиване на сивия сектор на
икономиката

Възникване на нови модели за
организация на бизнеса

Стимул за иновации

Ефективност

<https://ime.bg/>

[https://www.facebook.com/
InstituteMarketEconomics](https://www.facebook.com/InstituteMarketEconomics)

[https://www.linkedin.com/c
ompany/institute-for-
market-economics-ime-/](https://www.linkedin.com/company/institute-for-market-economics-ime/)

— И.П.И —

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ